

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Ιουνίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2813

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 166278

Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ - ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

1.1 Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) και ιδίως τα άρθρα 36 παρ. 3 και 258 παρ. 8 με τα οποία χορηγείται εξουσιοδότηση για την έκδοση της παρούσας.

1.2 Του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45).

1.3 Του ν. 4013/2011 «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων - Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας) - Προπρωτευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις» (Α' 204).

1.4 Των άρθρων 148-154 του ν. 4601/2019 «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις» (Α' 44).

1.5 Του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

1.6 Του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα» (Α' 134).

1.7 Του ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

1.8 Του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

1.9 Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α' 36).

1.10 Του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ.

1.11 Του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (OJ L 119, 04.05.2016, p. 1).

1.12 Του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

1.13 Του π.δ. 25/2014 «Ηλεκτρονικό Αρχείο και Ψηφιοποίηση εγγράφων» (Α' 44).

1.14 Του π.δ. 28/2015 «Κωδικοποίηση των διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» (Α' 34).

1.15 Του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών» (Α' 64).

1.16 Του π.δ. 123/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» (Α' 151).

1.17 Του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

1.18 Του π.δ. 80/2019 «Διορισμός του Κυριάκου Μητσοτάκη του Κωνσταντίνου, Αρχηγού του Κόμματος της "Νέας Δημοκρατίας" (Ν.Δ.) ως Πρωθυπουργού». (Α' 118).

1.19 Του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργείων» (Α' 119).

1.20 Του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

1.21 Του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών /Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

1.22 Του π.δ. 40/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Α' 85).

2. Τις αποφάσεις ως ισχύουν:

2.1 Την υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.04.2012 «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (Β' 1301).

2.2 Την υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 «Ρυθμίσεις για α) τη διαδικασία και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, β) τις προδιαγραφές και τα πρότυπα του συστήματος για τη γνωστοποίηση εγγράφων σε φυσικά πρόσωπα ή ΝΠΙΔ με χρήση ΤΠΕ και γ) την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ» (Β' 401).

2.3 Την υπό στοιχεία ΠΟΛ 1274/27.12.2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Αποδεικτικό Ενημερότητας άρθρο 12 ν. 4174/2013 (Α' 170)» (Β' 3398).

2.4 Την υπό στοιχεία 117384/2017 υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β' 3821).

2.5 Την υπό στοιχεία Υ6/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Επικρατείας» (Β' 2902).

2.6 Την υπό στοιχεία Δ11/οικ.627/18.05.2020 κοινή διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΑΔΑ: ΩΝΛ5465ΧΘΞ-ΨΕ4).

«Μετεγκατάσταση του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα στη Γενική Γραμματεία Υποδομών».

3. Την υπό στοιχεία Γ10/2021 σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).

4. Την υπ' αρ. 146512/04.06.2021 Εισηγητική Έκθεση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών με δημοσιονομικό αποτέλεσμα ουδέτερο.

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ορισμός, πεδίο εφαρμογής

1. Στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης λειτουργεί κεντρικά το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα - Εθνικό Σύστημα Ηλε-

κτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ), εφεξής το «Σύστημα». Ως Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) σύμφωνα με την περ. 32α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), νοείται το πληροφοριακό σύστημα, το οποίο αποτελεί μέρος του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό, τη σύναψη και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Το ΕΣΗΔΗΣ συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙV του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 (Α' 147) και β) τους κανόνες του άρθρου 36 και των άρθρων 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, και 37 του ν. 4412/2016 (Α' 147) περί πολιτικής ασφάλειας του ΕΣΗΔΗΣ. Πέραν των ανωτέρω το ΕΣΗΔΗΣ τηρεί όσα ορίζονται: α) στον ν. 4727/2020 (Α' 184), β) στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301), γ) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44), περί ηλεκτρονικού αρχείου και ψηφιοποίησης εγγράφων, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 106 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και δ) στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

2. Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, εφεξής το «Υποσύστημα», το οποίο είναι εγκατεστημένο στο Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα (G-Cloud), περιλαμβάνει διαδικασίες ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και κατ'ελάχιστον τα ακόλουθα:

α. Σχεδιασμό διαδικασιών.

β. Υποβολή Προσφορών ή/και Αιτήσεων Συμμετοχής. γ. Χρήση Προτύπων ή/και Υποδειγμάτων.

δ. Αποσφράγιση και Αξιολόγηση Προσφορών.

ε. Κατακύρωση του Διαγωνισμού.

στ. Επιτελικές Αναφορές.

3. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων που αφορούν σε έργα, μελέτες και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, κατά την έννοια των περ. 5, 6 και 7α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με εκτιμώμενη αξία ανώτερη του ποσού της παρ. 1 του άρθρου 36 και της παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 2

Διαχείριση και δομή

1. Το ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ αποτελείται από ένα σύνολο διακριτών υποσυστημάτων ή/και λειτουργιών. Στη Διαδικτυακή Πύλη του Συστήματος υπάρχει διακριτή περιοχή όσον αφορά στην πληροφόρηση και πρόσβαση σε υπηρεσίες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα για τους εμπλεκόμενους στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συνα-

φών επιστημονικών υπηρεσιών φορείς, ήτοι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, οικονομικούς φορείς, καθώς και το ενδιαφερόμενο κοινό.

2. Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα που περιγράφεται με την παρούσα και αφορά ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, είναι η Γενική Γραμματεία Υποδομών (ΓΓΥ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 3
Αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία
ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα

1. Ο Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, μεριμνά για τη διαχείριση και την υποστήριξη της καλής λειτουργίας του σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 37 και 259 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί πολιτικής ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ και ιδίως για την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του που εξασφαλίζεται από:

α) τον σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, η οποία βασίζεται σε αρχές και τεχνικές που διασφαλίζουν την υψηλή διαθεσιμότητά του μέσω του πλεονασμού υλικού και λογισμικού

β) την λήψη μέτρων και την εκτέλεση ενεργειών για την πρόληψη τεχνικών δυσχερειών στο πλαίσιο της ενδεικνυόμενης, από τον κατασκευαστή, συντήρησης του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα,

γ) την παρακολούθηση του υποσυστήματος και την εφαρμογή ενδεχόμενων αναγκών προληπτικών ή/και διορθωτικών ενεργειών όταν αυτό απαιτείται,

δ) τη λειτουργία γραφείου υποστήριξης για την διαχείριση, την τεχνική υποστήριξη και εκπαίδευση των χρηστών του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

2. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση του ελάχιστου διαστήματος για την υποβολή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, όπως ιδίως η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας και η δημοσίευσή της. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, λαμβάνοντας υπόψη την πιστοποίηση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ρυθμίζουν, με αιτιολογημένη απόφαση τους, τα της συνέχειας των διαδικασιών που επηρεάστηκαν κατά το χρονικό διάστημα της δυσλειτουργίας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, είτε με κατάλληλες ενέργειες από εξουσιοδοτημένο χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, είτε όταν αυτό δεν είναι εφικτό, από το Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αναθέτουσας Αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, που υποβάλλεται με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 4
Δικαιώματα χρήσης και τρόπος πρόσβασης
στο ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα

1. Στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα εφαρμόζεται συγκεκριμένη πολιτική ασφαλείας και κατάλληλες τεχνικές ασφάλειας διαχείρισης των δεδομένων, σύμφω-

να με τις διατάξεις του άρθρου 37 και του άρθρου 259 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

2. Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα υποστηρίζει διαβαθμισμένη πρόσβαση με την απόδοση διαφορετικών δικαιωμάτων χρήσης στις αντίστοιχες κατηγορίες χρηστών από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ως κατωτέρω:

2.1 Απλοί χρήστες:

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ιδιώτες, επιχειρήσεις, οικονομικούς και άλλους φορείς που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση αποκλειστικά και μόνο στις ελεύθερα προσβάσιμες ιστοσελίδες της Διαδικτυακής Πύλης «Προμηθεύς» του Συστήματος. Η πρόσβασή τους στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα πραγματοποιείται μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος και δεν απαιτεί ειδικές διαδικασίες εγγραφής, ταυτοποίησης και αναγνώρισής τους.

2.2 Πιστοποιημένοι φορείς του δημοσίου τομέα και χρήστες αυτών:

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα που πραγματοποιούν ηλεκτρονικές διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, στο πλαίσιο των

αρμοδιοτήτων τους (ενδεικτικά αναφέρονται Χειριστές Διαγωνιστικών Διαδικασιών, Γνωμοδοτικά Όργανα, Αποφαινόμενα Όργανα), ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του. Συγκεκριμένα τα πρόσωπα αυτά ανήκουν στις ακόλουθες ομάδες φορέων:

α) Αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς

β) Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1α του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

γ) Κεντρικές Αρχές Αγορών

δ) Ελεγκτικές, Εποπτικές και Ανεξάρτητες Αρχές.

2.3 Πιστοποιημένοι οικονομικοί φορείς και πιστοποιημένοι χρήστες αυτών:

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει στελέχη των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε ηλεκτρονικές διαδικασίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας.

Οι χρήστες αυτοί έχουν διαβαθμισμένη πρόσβαση σε στοιχεία και λειτουργίες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα που τους αφορούν σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων στις οποίες και συμμετέχουν ανάλογα με το στάδιο της διαδικασίας. Κάθε οικονομικός φορέας έχει μέσω των χρηστών του πρόσβαση μόνο στα δικά του στοιχεία και στα στοιχεία των ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων στους οποίους συμμετέχει.

2.4 Πιστοποιημένοι Διαχειριστές του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται στελέχη του Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα

που έχουν αυξημένα και ανάλογα δικαιώματα πρόσβασης και διαχείρισης στους σχετικούς πόρους και υποδομές καθώς και στις λειτουργικότητες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 29 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας.

Άρθρο 5 Διαδικασία εγγραφής στο ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα

1. Η χορήγηση των δικαιωμάτων του άρθρου 4 πραγματοποιείται μέσω εγγραφής στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα με την κατωτέρω διαδικασία:

1.1 Οι φορείς της περ. 2.2 του άρθρου 4 της παρούσας αιτούνται την εγγραφή των στελεχών τους (Χειριστής, Μέλη Επιτροπής Διαγωνισμού, Ελεγκτές κ.λπ.) παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

1.1.1 Ο Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ταυτοποιεί τους χρήστες της περ. 2.2 του άρθρου 4 της παρούσας μέσω του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 4727/2020 (Α' 184) και αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Σε περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεούνται να διαθέτουν κωδικούς πρόσβασης στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ο Διαχειριστής ταυτοποιεί τους χρήστες αυτών σε συνέχεια διαδικασίας ταυτοποίησης φυσικού προσώπου κατά την οποία θα παρέχονται όλα τα αναγκαία στοιχεία ταυτοποίησης.

1.1.2 Οι χρήστες των δημόσιων φορέων της περ. 2.2 του άρθρου 4 της παρούσας δύναται να εγγράφονται με τη διαδικασία αυθεντικοποίησης Δημοσίων Υπαλλήλων με Κωδικούς Δημοσίας Διοίκησης βάσει της σχετικής υπ' αρ. 29810/23.10.2020 υπουργικής απόφασης (Β' 4798), σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της σχετικής διαλειτουργικότητας του εν λόγω συστήματος με το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

1.2 Οι οικονομικοί φορείς αιτούνται την εγγραφή τους και την εγγραφή των στελεχών τους παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ταυτοποιούμενοι ως ακολούθως:

1.2.1 Οι οικονομικοί φορείς που διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) ως ατομικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα ταυτοποιούνται με χρήση της υπηρεσίας αυθεντικοποίησης χρηστών σε πληροφοριακό σύστημα τρίτου φορέα (oAuth 2.0) βάσει της υπ' αρ. 3981/10.03.2020 υπουργικής απόφασης (Β' 762) και των διαπιστευτηρίων που αυτοί κατέχουν στο σύστημα TAXISNet της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του Συστήματος.

1.2.2 Οι οικονομικοί φορείς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) δύναται να αιτούνται την εγγραφή τους συμπληρώνοντας στοιχεία ταυτοποίησης σε σχετική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης, και ιδίως τον αντίστοιχο Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (VAT Identification Number), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας VIES VAT number), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του validation της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1.2.3 Οι χρήστες δύναται να εγγράφονται με χρήση εθνικών ηλεκτρονικών διαπιστευτηρίων (eIDs) βάσει του Κανονισμού 910/2014 eIDAS της ΕΕ σχετικά με) βάσει του Κανονισμού 910/2014 eIDAS της ΕΕ σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και υπηρεσίες εμπιστοσύνης, που επιτρέπουν στους Ευρωπαίους πολίτες να χρησιμοποιούν διασυνδεδεμένα τα εθνικά ηλεκτρονικά διαπιστευτήρια για πρόσβαση σε διαδικτυακές υπηρεσίες από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της σχετικής διαλειτουργικότητας στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

1.2.4 Οι οικονομικοί φορείς που δεν εντάσσονται στις προηγούμενες δύο περιπτώσεις, αιτούνται την εγγραφή τους και ταυτοποιούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα αποστέλλοντας:

- είτε υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη με επίσημη μετάφραση στην ελληνική,

- είτε ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Pdf), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του table DocumentFor), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του mat (PDF) με επίσημη μετάφραση στην Ελληνική, όπως αυτά προσδιορίζονται και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασης του οικονομικού φορέα, στα οποία να δηλώνεται/αποδεικνύεται η εγγραφή του σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο, και να αναγράφεται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου προς επαλήθευση.

1.3 Το αίτημα εγγραφής υποβάλλεται από όλους τους υποψήφιους χρήστες ηλεκτρονικά μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα.

1.4 Εφόσον ο υποψήφιος χρήστης ταυτοποιηθεί, ο Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα αποδίδει σε αυτόν τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του υποσυστήματος και ενημερώνει σχετικά με ηλεκτρονικό μήνυμα τον υποψήφιο χρήστη.

Άρθρο 6 Διαφύλαξη εμπιστευτικότητας

Στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα θέματα ασφαλείας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα α) στις παρ. 11 και 13 του Παραρτήματος Ι της υπό στοι-

χεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (Β' 1301), β) στον Κανονισμό 2016/679 της ΕΕ (GDPR) για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και γ) στις σχετικές διατάξεις του ν. 4727/2020 (Α' 184).

Άρθρο 7

Διαλειτουργικότητα

Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ακολουθεί κανόνες και πρότυπα για τη διαλειτουργικότητα με τρίτα πληροφοριακά συστήματα φορέων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 και την παρ. 9 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ειδικά δε για τα πληροφοριακά συστήματα φορέων του Δημοσίου τομέα, μέσω του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης ΣΥ-ΖΕΥΞΙΣ, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (Β' 1301) και στις σχετικές διατάξεις περί διαλειτουργικότητας του ν. 4727/2020 (Α' 184) και του άρθρου 47 του ν. 4623/2019.

Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλειτουργικότητας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα με τρίτα πληροφοριακά συστήματα, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τις κείμενες διατάξεις για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων, για τη συμμετοχή στη διαδικασία και την κατακύρωση, υποβάλλονται από τους πιστοποιημένους χρήστες των οικονομικών φορέων σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13 και 14 της παρούσας, εκτός αν αναζητούνται αυτεπάγγελτα δυνάμει της κείμενης νομοθεσίας και των εγγράφων της σύμβασης.

Άρθρο 8

Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων

1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα κατά περίπτωση, με:

α. Την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

β. Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

γ. Την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς», της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για κάθε οικονομικό φορέα, ο οποίος περιλαμβάνει κατά περίπτωση τους (υπό)φακέλους:

- i. «Δικαιολογητικά Συμμετοχής».
- ii. «Τεχνική Προσφορά».
- iii. «Οικονομική Προσφορά».

δ. Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Πρόσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών.

ε. Την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για κάθε οικονομικό φορέα.

1.1 Από την 01.09.2021, οι ηλεκτρονικές περιοχές της παρ. 1 του παρόντος άρθρου συνιστούν τον ηλεκτρονικό τόπο τήρησης του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης, σύμφωνα με την παρ. 2 των άρθρων 45 και 277 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί συγκρότησης και τήρησης φακέλου δημόσιας σύμβασης και σύμβασης αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων της προκαταρκτικής διαβούλευσης της αγοράς, στην περίπτωση που αυτή διεξάγεται εκτός ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν είναι επίσημη αργία ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη και ώρα 23:59:59, εκτός αν με τα έγγραφα της σύμβασης ορίζεται συγκεκριμένη ημέρα και ώρα. Ειδικότερα η κοινοποίηση πραγματοποιείται μέσω της λειτουργικότητας της Επικοινωνίας. Η επιτυχής αποστολή μηνύματος μέσω της Επικοινωνίας λογίζεται και ως επιτυχή παραλαβή του από τον αποδέκτη.

3. Οι Οικονομικοί Φορείς υποβάλλουν μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα τα κατά περίπτωση δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα καθώς και αυτά που έχουν συνταχθεί / παραχθεί από τους ίδιους, τα οποία γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παρ. 1.2.1 του άρθρου 12 της παρούσας.

Άρθρο 9

Χρονοσήμανση

Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/163/07.02.2013 υπουργικής απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα ή στον Διαχειριστή του Συστήματος, ή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Άρθρο 10

Σχεδιασμός ηλεκτρονικών διαδικασιών και προσκλήσεων υποβολής δικαιολογητικών/ αιτήσεων συμμετοχής

Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα υποστηρίζει ηλεκτρονικά το σχεδιασμό ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 της παρούσας.

1. Μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ιδίως:

Πιστοποιημένοι χρήστες των αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων:

α. Δύνανται να προβαίνουν σε προκαταρκτικές διαβουλεύσεις με την αγορά.

β. Προετοιμάζουν μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα την ηλεκτρονική φόρμα της ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης ή της πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής, καταχωρίζοντας πληροφορίες των εγγράφων της σύμβασης, πρόσθετα στοιχεία και λεπτομέρειες σχετικά με το αντικείμενο καθώς και την ηλεκτρονική διεξαγωγή του/της.

γ. Δύνανται να προβαίνουν στην χρήση προτύπων ή υποδειγμάτων που έχουν καταχωρηθεί από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

2. Μετά την έγκριση των εγγράφων της διαδικασίας δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα, αναρτώνται μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα σε ηλεκτρονική μορφή τα κατάλληλα στοιχεία της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης στη Διαδικτυακή Πύλη του Συστήματος.

Άρθρο 11

Συμπληρωματικές πληροφορίες εγγράφων της σύμβασης

Πιστοποιημένοι χρήστες των οικονομικών φορέων υποβάλλουν αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών (διευκρινίσεων) επί των εγγράφων της δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού ή της ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων συμμετοχής που διενεργείται μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Οι παρεχόμενες από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς συμπληρωματικές πληροφορίες (διευκρινίσεις) δίνονται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα και της κατάλληλης ανάρτησης αυτών κατά περίπτωση στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» ή «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Πρόσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής», προκειμένου να είναι ελεύθερα προσβάσιμα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος.

Άρθρο 12

Ηλεκτρονική Υποβολή Προσφορών/ Αιτήσεων συμμετοχής

1. Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών/Αιτήσεων Συμμετοχής

1.1 Οι οικονομικοί φορείς καταρτίζουν και υποβάλλουν την προσφορά/αίτηση συμμετοχής, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαδικασία σύναψης σύμβασης και μέχρι τη σύναψη αυτής μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, της παρούσας και των εγγράφων της σύμβασης.

1.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν, στην προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, σε ηλεκτρονικό φάκελο την προσφορά ή την αίτηση συμμετοχής τους, υπογεγραμμένη, τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016,

Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται, κατά περίπτωση, ως εξής:

(α) Ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, της παρούσας και των εγγράφων της σύμβασης.

(β) Ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς του οικονομικού φορέα.

(γ) Ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.

Από τον οικονομικό φορέα σημαίνονται με χρήση του σχετικού πεδίου του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 και στο άρθρο 257 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Στην περίπτωση αυτή ο οικονομικός φορέας υποβάλει στον οικείο (υπο)φάκελο σχετική αιτιολόγηση, αναφέροντας ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας. Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες και την οικονομική προσφορά που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

Στην περίπτωση της υποβολής στοιχείων με χρήση μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων (π.χ. ηλεκτρονικό αρχείο με μορφή ZIP), και για όσα από αυτά επιθυμεί ο οικονομικός φορέας να χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, θα πρέπει να τα υποβάλλει ως χωριστά ηλεκτρονικά αρχεία με μορφή Portable Document Format (PDF) ή ως χωριστό ηλεκτρονικό αρχείο μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων που να περιλαμβάνει αυτά.

1.2.1 Όσον αφορά τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στους ανωτέρω υποφακέλους, οι οικονομικοί φορείς τα καταχωρίζουν μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ως εξής:

Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα. Εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille,

β) είτε του άρθρου 15 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα,

γ) είτε του άρθρου 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί εγγράφων που εκδίδονται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), ο οποίος στη συνέχεια δύναται να ταυτοποιηθεί από το Διαχειριστή του),

δ) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, περί βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής-επικύρωσης των αντιγράφων,

ε) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

στ) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.

Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ, ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια και τα στοιχεία και δικαιολογητικά που αναζητούνται αυτεπάγγελτα από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ειδικότερα, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF. Ο οικονομικός φορέας δύναται να καταχωρίζει ηλεκτρονικά αρχεία άλλων μορφότυπων, εφόσον αυτό απαιτείται από τα έγγραφα της δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης ή κρίνεται απαραίτητο για την καλύτερη αποτύπωση, αξιολόγηση ή αξιοποίηση της πληροφορίας που αυτό περιέχει (ενδεικτικά: χρονοπρογραμματισμός έργου σε μορφότυπο MPP/MPX, υπολογιστικά φύλλα σε μορφότυπο XLS/XLSX, βίντεο σε μορφότυπο MPG/AVI/MP4 κ.α.).

1.2.2 Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, που ορίζεται στα έγγραφα της δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς/αίτησης συμμετοχής τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη έντυπη μορφή. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι υποχρεωτικά η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, και κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, ενδεικτικά: α) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, β) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακριβειά τους, καθώς και γ) τα αλλοδαπά

δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

1.2.3 Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο όλα τα στοιχεία της προσφοράς του σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF).

Οι οικονομικοί φορείς δύναται μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα να προβούν κατά περίπτωση σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

1.2.4 Στη συνέχεια, ο οικονομικός φορέας παράγει, κατά περίπτωση, από το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα τα ηλεκτρονικά αρχεία («εκτυπώσεις») των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και της Οικονομικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF), τα οποία υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά, υπογεγραμμένα, τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα.

1.2.5 Κατά την συστημική υποβολή της προσφοράς το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα, κατά περίπτωση, παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Δικαιολογητικά Συμμετοχής, Τεχνική Προσφορά και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ενημερώνει τον οικονομικό φορέα με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη του οικονομικού φορέα προκειμένου ο τελευταίος να προβεί στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

1.2.6 Εφόσον οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα, σύμφωνα με την παρ. 1.2.4, τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία.

1.3 Από το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Απόσυρση προσφοράς/αίτησης συμμετοχής

Οι οικονομικοί φορείς δύναται να ζητήσουν την απόσυρση υποβληθείσας προσφοράς/αίτησης συμμετοχής, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, με έγγραφο αίτημα τους προς την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα, σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF), το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα

με τις περ. β ή δ της παρ. 1.2.1 του παρόντος άρθρου, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Κατόπιν ο οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου προσφορά/αίτηση συμμετοχής μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 13

Ηλεκτρονική Αποσφράγιση -Αξιολόγηση

1. Συστημική αποτύπωση Επιτροπής Διαγωνισμού

1.1 Ο Πρόεδρος και ένα Μέλος του αρμόδιου Γνωμοδοτικού Οργάνου του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού ή Ε.Δ., θα αποτελούν τους κατ' ελάχιστον πιστοποιημένους χρήστες του εν λόγω οργάνου στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

1.2 Τα στοιχεία της Επιτροπής Διαγωνισμού, το είδος της πρόσβασης των μελών αυτής στα στοιχεία της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης, η συσχέτισή της με την ηλεκτρονική δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, καθώς και ο χρόνος των επιμέρους ηλεκτρονικών αποσφραγίσεων που θα επιτελέσει αυτή, καθορίζονται από πιστοποιημένο χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής/του αναθέτοντα φορέα μέσω σχετικής λειτουργικότητας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

1.3 Μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού, πιστοποιημένοι χρήστες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, προβαίνουν στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο) φακέλων της παρ. 1.2 του άρθρου 12 της παρούσας, κατά την ώρα και ημερομηνία που ορίζεται στα έγγραφα της δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης ανάλογα και κατά περίπτωση σε σχέση με την εκάστοτε διαδικασία.

2. Μετά την αποσφράγιση των δικαιολογητικών συμμετοχής σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος και πριν την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της παρούσας, η Επιτροπή Διαγωνισμού και η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προβαίνουν στις ακόλουθες κατά περίπτωση ενέργειες:

i. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αναρτά στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων ή συμμετεχόντων στην περίπτωση διαδικασιών δύο σταδίων, όπως αυτός παράγεται από το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα με δικαίωμα πρόσβασης μόνο από τους προσφέροντες ή συμμετέχοντες.

ii. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ελέγχει εάν προσκομίστηκαν οι απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής σύμφωνα με την παρ. 1 των άρθρων 72 και 302 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και συντάσσει πρακτικό, το οποίο αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

iii. Η αναθέτουσα αρχή/Ο αναθέτων φορέας εκδίδει απόφαση περί της έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού και κοινοποιεί της απόφαση αυτή σε όλους τους προσφέροντες.

3. Μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα ιδίως:

α. Πιστοποιημένος χρήστης της Αναθέτουσας Αρχής/του αναθέτοντα φορέα μεταβιβάζει, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής και πριν την ηλεκτρονική αποσφράγιση αυτών, την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ο εν λόγω πιστοποιημένος χρήστης της Επιτροπής Διαγωνισμού αποκλείει την πρόσβαση οποιουδήποτε πιστοποιημένου χρήστη της αναθέτουσας Αρχής/του αναθέτοντα φορέα στα αποσφραγισθέντα στοιχεία των προσφορών των διαγωνιζομένων, έως την αποστολή του σχετικού πρακτικού αξιολόγησης των προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα, οπότε και μεταβιβάζει ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας Αρχής/του αναθέτοντα φορέα.

β. Πιστοποιημένοι χρήστες της Επιτροπής Διαγωνισμού προβαίνουν κατά περίπτωση στην διαδικασία αποσφράγισης, ελέγχου και αξιολόγησης των φακέλων και (υπό)φακέλων και υποβάλλουν τα πρακτικά, γνωμοδοτήσεις, εισηγήσεις τους προς την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα.

Ειδικότερα:

β.1) Στις περιπτώσεις ανοικτών διαδικασιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποστέλλει στους προσφέροντες και στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων κατά σειρά μειοδοσίας. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ακόμη προβαίνει μέσω λειτουργικότητας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα κατά περίπτωση σε εκτύπωση για τον έλεγχο της ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Στη συνέχεια, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την ως άνω απόφαση σε όλους τους προσφέροντες, με την επιφύλαξη της παρ. 1 των άρθρων 72 και 302 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί παράλειψης προσήκουσας προσκόμισης εγγύησης συμμετοχής, και παρέχει πρόσβαση σε αυτούς στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων.

β.2) Στις περιπτώσεις ανοικτών διαδικασιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Μετά την αποσφράγιση,

τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση/βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, η οποία το εγκρίνει. Στη συνέχεια, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την ως άνω απόφαση σε όλους τους προσφέροντες, με την επιφύλαξη της παρ. 1 των άρθρων 72 και 302 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί παράλειψης προσήκουσας προσκόμισης εγγύησης συμμετοχής, και παρέχει πρόσβαση σε αυτούς στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις υποβληθείσες τεχνικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων και μεταβιβάζει ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Μετέπειτα σε διακριτό στάδιο η Ε.Δ. προβαίνει στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Μετά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα, μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, η οποία/ο οποίος το εγκρίνει. Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την ως άνω απόφαση σε όλους τους προσφέροντες που υπέβαλαν αποδεκτή προσφορά και παρέχει πρόσβαση σε αυτούς στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων.

β.3) Στις περιπτώσεις διαδικασιών του άρθρου 50 του ν. 4412/2016 (Α' 147) με κριτήριο ανάθεσης μόνο την τιμή, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής, των οικονομικών προσφορών και των τεχνικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποστέλλει στους προσφέροντες και στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων κατά σειρά μειοδοσίας. Στη συνέχεια ελέγχει με βάση τη σειρά μειοδοσίας για τους πέντε πρώτους την πληρότητα και συμφωνία των μελετών (ήτοι των τεχνικών προσφορών) που υποβλήθηκαν με βάση τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς βαθμολόγηση. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Κατόπιν, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την ως άνω απόφαση σε όλους τους προσφέροντες, με την επιφύλαξη της παρ. 1 των άρθρων 72 και 302 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί παράλειψης προσήκουσας προσκόμισης εγγύησης συμμετοχής, και παρέχει πρόσβαση σε αυτούς στα υποβληθέντα στοιχεία των λοιπών προσφερόντων.

β.4) Κατά το πρώτο στάδιο (ήτοι υποβολή αίτησης συμμετοχής) στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Μετά την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

Ακολούθως, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την ως άνω απόφαση σε όλους τους συμμετέχοντες, και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των λοιπών συμμετεχόντων. Κατά το δεύτερο στάδιο (ήτοι πρόσκλησης υποβολής προσφορών) εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β.1, β.2 και β.3, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα έγγραφα της σύμβασης.

γ. Πιστοποιημένοι χρήστες της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά περίπτωση:

i. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες - οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπλήρωσης των εγγράφων ή των δικαιολογητικών που έχουν υποβάλει.

ii. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες - οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων επί του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς ή της οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει.

iii. Κοινοποιούν σε πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα τα πρακτικά αξιολόγησης των προσφορών.

iv. Δύναται να αποχαρακτηρίσουν στοιχεία που έχουν υποβληθεί από τους οικονομικούς φορείς και έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικά, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

δ. Πιστοποιημένοι χρήστες της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντα φορέα:

i. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες - οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπλήρωσης των εγγράφων ή των δικαιολογητικών που έχουν υποβάλει.

ii. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες - οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων επί του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει.

iii. Κοινοποιούν στους οικονομικούς φορείς και την Επιτροπή Διαγωνισμού την σχετική απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος της διαδικασίας.

iv. Παρέχουν πρόσβαση στους οικονομικούς φορείς στα στοιχεία των προσφορών/αιτήσεων συμμετοχής των λοιπών προσφερόντων/συμμετεχόντων.

ε. Πιστοποιημένοι χρήστες των οικονομικών φορέων:
i. Παρέχουν τις διευκρινίσεις ή συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που τους ζητούνται.

ii. Λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων με την κοινοποίηση από την Επιτροπή Διαγωνισμού σχετικού καταλόγου συμμετεχόντων που θα παράγεται μέσω σχετικών λειτουργιών του υποσυστήματος ΕΣΗ-

ΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Ο εν λόγω κατάλογος θα αναρτάται κατάλληλα και στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», με μέριμνα της Επιτροπής Διαγωνισμού μετά την αποσφράγιση των προσφορών από την Επιτροπή Διαγωνισμού.

iii. Λαμβάνουν γνώση, κατά περίπτωση, μέσω της λειτουργικότητας της Επικοινωνίας του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, του καταλόγου συμμετεχόντων με σειρά μειοδοσίας που θα παράγεται μέσω σχετικών λειτουργιών του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

iv. Λαμβάνουν γνώση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14 της παρούσας, των προσφορών, των υποβληθέντων στοιχείων και δικαιολογητικών των λοιπών συμμετεχόντων με πρόσβαση σε στοιχεία του ηλεκτρονικού χώρου «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς» ή «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» αυτών, με μέριμνα της Αναθέτουσας Αρχής μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης.

4. Η υποβολή των πρακτικών, γνωμοδοτήσεων και εισηγήσεων της Επιτροπής Διαγωνισμού, οι κοινοποιήσεις και οι προσκλήσεις των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων ή της Επιτροπής Διαγωνισμού προς τους οικονομικούς φορείς, οι διευκρινίσεις - συμπληρώσεις των τελευταίων προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή την Επιτροπή Διαγωνισμού και κάθε άλλη επικοινωνία μεταξύ οικονομικών φορέων και αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων ή της Επιτροπής Διαγωνισμού πραγματοποιούνται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

Άρθρο 13Α

Πρόσκληση υποβολής προσφορών και αξιολόγηση προσφορών στις διαδικασίες των άρθρων 118 και 328 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

Ειδικότερα για τις διαδικασίες των άρθρων 118 και 328 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί απευθείας ανάθεσης, η εκτιμώμενη αξία των οποίων είναι άνω του ορίου της παρ. 3 του άρθρου 1 της παρούσας, ισχύουν τα εξής:

Πιστοποιημένοι χρήστες της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντα φορέα απευθύνουν πρόσκληση μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα σε οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά.

Πιστοποιημένοι χρήστες των οικονομικών φορέων υποβάλλουν προσφορά κατόπιν της ως άνω πρόσκλησης.

Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, πιστοποιημένοι χρήστες της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντα φορέα, όταν δεν απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου, προβαίνουν σε αποσφράγιση των υποβληθέντων προσφορών και αποστέλλουν στις αρμόδιες για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντα φορέα τις υποβληθείσες προσφορές. Στην περίπτωση που προβλέπεται η συγκρότηση γνωμοδοτικού συλλογικού οργάνου, εφαρμόζονται αναλογικά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της παρούσας.

Η αναθέτουσα αρχή/Ο αναθέτων φορέας εκδίδει απόφαση ανάθεσης, η οποία κοινοποιείται σε όλους τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

Άρθρο 14

Υποβολή/Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου- Κατακύρωση/ Σύναψη Σύμβασης

1. Υποβολή/Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου.

1.1 Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου.

1.2 Το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή τα στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα): α) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, β) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και γ) τα αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

1.3 Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα.

1.4 Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποστέλλει, μετά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα το σχετικό πρακτικό για τη λήψη απόφασης.

1.5 Η αναθέτουσα αρχή/Ο αναθέτων φορέας προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης, εκτός από τους οριστικούς αποκλεισθέντες και ιδίως όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 των άρθρων 72 και 302 του ν. 4412/2016 (Α' 147), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά στο χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου.

1.6 Ο οικονομικός φορέας - προσωρινός ανάδοχος δύναται, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας

της «Επικοινωνίας», να υποβάλλει ή να συμπληρώνει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 103 ου ν. 4412/2016 (Α' 147), έπειτα από σχετική ειδοποίηση από την αναθέτουσα αρχή.

2. Κατακύρωση/Σύναψη σύμβασης.

2.1 Μετά την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 105 ή την παρ. 4 του άρθρου 316 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προσκαλεί, μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα και των πιστοποιημένων σ' αυτό χρηστών της/του, τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 105 ή την παρ. 4 του άρθρου 316 του ν. 4412/2016 (Α' 147), στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», εφαρμοζόμενων, κατά τα λοιπά, των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων καθώς και των όρων της οικείας διακήρυξης και των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

3. Επικοινωνίες και διακίνηση εγγράφων.

3.1 Στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και όσον αφορά στην υποβολή/αξιολόγηση δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου και την κατακύρωση/ σύναψη σύμβασης, πραγματοποιείται μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», κατά περίπτωση, κάθε άλλη προβλεπόμενη επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων μεταξύ οικονομικών φορέων και αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων ή/και Επιτροπής Διαγωνισμού, από τους προς τούτο πιστοποιημένους χρήστες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα του εκάστοτε εμπλεκόμενου φορέα.

3.2 Οι πιστοποιημένοι χρήστες του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα του εκάστοτε εμπλεκόμενου φορέα μεριμνούν για τον ορθό κατά περίπτωση χαρακτηρισμό του θέματος της εκάστοτε επικοινωνίας. Ενδεικτικά αναφέρονται ότι οι όποιες επικοινωνίες σχετίζονται:

α) Με την πρόσκληση ή υποβολή ή κοινοποίηση δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/κατακύρωσης, καθώς και την κοινοποίηση των σχετικών πρακτικών ή/και αποφάσεων που αφορούν τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου/κατακύρωσης θα πρέπει να φέρουν το χαρακτηρισμό «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου/Κατακύρωσης».

β) Με σχετικές προβλεπόμενες από το νομοθετικό πλαίσιο προδικαστικές προσφυγές θα πρέπει να φέρουν το χαρακτηρισμό «Προδικαστική Προσφυγή».

4. Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου γίνονται αποδεκτά, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις που αναφέρονται στην παρ. 1.2.1 του άρθρου 12 της παρούσας και την παρ. 13 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 15

Υποβολή Προδικαστικών Προσφυγών

Οι Προδικαστικές Προσφυγές του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 (Α' 147) κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργ-

γικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, στην ηλεκτρονική περιοχή του διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας τα σχετικά έγγραφα και ιδίως το τυποποιημένο έντυπο του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 (Α' 64), σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF), το οποίο υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτό σύμφωνα με τις περ. β ή δ της παρ. 1.2.1 του άρθρου 12 της παρούσας.

Τα σχετικά παράβολα κατατίθενται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του π.δ. 39/2017 (Α' 64).

Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα:

- Κοινοποιούν την προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και την παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 39/2017 (Α' 64).

- Διαβιβάζουν στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) τα προβλεπόμενα στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και στην παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 39/2017 (Α' 64).

- Κοινοποιούν σε όλα τα μέρη τις απόψεις τους, τις παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη μέσω του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

Ός προς τις προθεσμίες υποβολής των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 8 της παρούσας.

Άρθρο 16

Χρόνος και τρόπος πρόσβασης στα έγγραφα

Οι χρήστες έχουν πρόσβαση στα έγγραφα που παράγονται στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα με τον τρόπο και στο χρόνο που ορίζεται από τις κατά περίπτωση κείμενες διατάξεις και τις διατάξεις της παρούσας, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 (Α' 45) και των διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία, όπως κωδικοποιήθηκαν με το π.δ. 28/2015 (Α' 34). Το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής άλλων οικονομικών φορέων ασκείται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 21 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 17

Δυναμικά Συστήματα Αγορών -
Ηλεκτρονικοί Κατάλογοι

Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα μπορεί να υποστηρίξει ηλεκτρονικά τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με τη χρήση Δυναμικών Συστημάτων Αγορών και Ηλεκτρονικών Καταλόγων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 33, 35, 270 και 272 αντίστοιχα του ν. 4412/2016 (Α' 147), σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους.

Άρθρο 18

Ηλεκτρονικοί Πλειστηριασμοί.

Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα μπορεί να υποστηρίξει ηλεκτρονικά τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 34 και 271 του ν. 4412/2016 (Α' 147), σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους.

Άρθρο 19

Συμφωνίες - Πλαίσιο

Το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα μπορεί να υποστηρίξει ηλεκτρονικά διαγωνισμούς έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με τις διαδικασίες της Συμφωνίας Πλαίσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 273 του ν. 4412/2016 (Α' 147), σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους, κατά το μέρος που δεν αντίκεινται στις ως άνω διατάξεις και τις διατάξεις της παρούσας.

Άρθρο 20

Εκπαίδευση Χρηστών ΕΣΗΔΗΣ

1. Η εκπαίδευση των χρηστών της περίπτωσης 2.2 του άρθρου 4 της παρούσας παρέχεται:

α. Από το Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) μέσω σχετικού πιστοποιημένου προγράμματος. Τα αιτήματα των χρηστών για συμμετοχή τους στα προαναφερόμενα πρόγραμμα υποβάλλονται προς το ΕΚΔΔΑ.

β. Από το Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα για την κάλυψη αναγκών των εν λόγω χρηστών, είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος αυτών στο πλαίσιο ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης ή ηλεκτρονικών προσκλήσεων υποβολής δικαιολογητικών/αιτήσεων συμμετοχής που πρόκειται να δημοσιευθούν ή έχουν ήδη δημοσιευθεί στο υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, είτε μέσω δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης/εκπαίδευσης των αναθετουσών αρχών που διοργανώνει ο Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

2. Η εκπαίδευση των χρηστών της περίπτωσης 2.3 (οικονομικοί φορείς) του άρθρου 4, παρέχεται από το Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο δημοσιευμένων ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης ή ηλεκτρονικών προσκλήσεων υποβολής δικαιολογητικών/αιτήσεων συμμετοχής, είτε μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των οικονομικών φορέων που διοργανώνει ο Διαχειριστής του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Όταν η εκπαίδευση παρέχεται στο πλαίσιο δημοσιευμένων ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης σύμβασης ή ηλεκτρονικών προσκλήσεων υποβολής δικαιολογητικών/αιτήσεων συμμετοχής, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν τα αιτήματά τους για εκπαίδευση στην αναθέτουσα αρχή/στον αναθέτοντα φορέα της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης δημόσιας

σύμβασης ή σύμβασης ή ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/ αίτησης συμμετοχής, με ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα. Η αναθέτουσα αρχή/Ο αναθέτων φορέας της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης ή ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής συγκεντρώνει τα αιτήματα και τα αποστέλλει έγκαιρα στο Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, ώστε να καθοριστεί ο χρόνος και ο τόπος εκπαίδευσης και να ενημερωθούν σχετικά η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας και οι οικονομικοί φορείς. Η εκπαίδευση παρέχεται είτε στις εγκαταστάσεις του Διαχειριστή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα, είτε απομακρυσμένα μέσω ηλεκτρονικής τηλεδιάσκεψης, είτε μέσω άλλου ηλεκτρονικού μέσου.

Άρθρο 21

Εφαρμογή του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα σε συμβάσεις αξίας ίσης ή κατώτερης του ορίου της παρ. 3 του άρθρου 1

Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται αναλογικώς και στην περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων της παρούσας με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη του ορίου της παρ. 3 του άρθρου 1 της παρούσας.

Άρθρο 22

Τελική - Μεταβατική διάταξη

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η υπ'αρ. 117384/2017 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 3821).

Διαδικασίες που είχαν εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συνεχίζουν και ολοκληρώνονται με βάση την υπ'αρ. 117384/2017 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 3821).

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση την παρ. 1.1 του άρθρου 8 της παρούσας, περί ηλεκτρονικού τόπου τήρησης του φακέλου δημόσιας σύμβασης, η ισχύς της οποίας αρχίζει από την 01.09.2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών
ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ